

Året der gik i 2017.

Uge 52, Godt nytår.

Jeg har, som annonceret i efteråret, solgt vores mejetærsker efter 31 års tro tjeneste. Det var lidt vemodigt, da lastbilen med mejetærskeren rullede ud af gårdspladsen med kursen mod Litauen. Fremover vil jeg leje hjælp til at få høstet markerne og på den måde få mere tid til at rense og tørre korn samt alle de andre opgaver i forbindelse med høsten. Omkring kornrensning leder jeg efter en brugt soldrenser med en kapacitet på 5-6 tons i timen, der kan fjerne halmstumper og andet, der er større og tungere end kornkernerne. Markplanen for 2018 er færdig, og jeg har disponeret al såsæd til foråret, grundet eventuel mangel på såsæd.

Uge 50, Glædelig jul.

Hvert år siden julen 1946 har min familie fået julekort og penge fra England, hvor familien til flyveren Jack White beder os om at købe blomster til Jacks grav. Da jeg så forleden dag var på kirkegården i Gl. Rye med en julekrans til Jack Whites grav, var flyvergraven fyldt med de smukkeste blomster. Jeg gik ind til graveren, som kunne fortælle, at der dagen forinden havde været begravelse, og familien eller afdøde, der på en eller anden måde har en relation til England, ønskede, at blomsterne fra bisættelsen skulle lægges på flyvergraven. Der er en meget smuk gestus at tænke på flyverne og dejligt at se, at de 7 allierede flyvere ikke er glemt.

Uge 48, Økologi-Kongres 2017

Jeg er netop hjemvendt fra Økologi-Kongres og er helt fyldt op med indtryk fra en perlerække af spændende foredrag og workshops sammen med landmænd, forskere, konsulenter, køkkenledere, organisationer, myndigheder og ansatte i virksomheder, der arbejder med økologiske produkter. Jeg holdt et oplæg om mine erfaringer med ukrudtsbekæmpelse på kongressen. Du kan se mine slides "[her](#)". På hjemmefronten er rugen godkendt til brød og solgt til Tyskland via Nielsen & Smidt. Rødkløverfrøene er læsset i bigbags og leveret til DLF. Udbyttet i kløverfrøene er nok det dårligste, jeg nogensinde har haft. Vejret har ikke været med kløveren.

Uge 46, Markplanlægning.

Markplanen kommer til at se noget anderledes ud næste år, med masser af vårsæd. Vinterrugen opgav jeg at så i uge 42, og i denne uge har jeg fået lov til at ompløje mit rødgløverudlæg til foråret. Udlægget står uensartet, og jeg har en del grå bynke, der skal bekæmpes. Derfor er jeg i fuld gang med at planlægge afgrøderne til næste år. Markplanen kommer til at bestå af havre, vårhvede, ølandshvede, hestebønner og samdyrkning af byg og ært. Vårtriticalen har i mange år været min bedste kornafgrøde, men jeg kan ikke længere få sorten Dublet, og finder ikke de nye sorter attraktive, så nu holder jeg en pause med vårtriticalen.

Uge 44, Mejetærskeren.

Jeg har langt om længe fået mejetærskeren rengjort. Rengøringen foregår med trykluft, idet vand ikke er godt på denne årstid. Nu mangler jeg blot at reparere et par småting, før den igen er høstklar. Jeg har besluttet mig for at sætte mejetærskeren til salg. Maskinen har vi haft fra ny, leveret i december 1986. Årsagen skal findes i, at august måned er meget travl, og jeg har svært ved både at køre mejetærsker, køre korn, tørre korn og alt det andet arbejde. Dette sammenholdt med at mine drenge har travlt med deres, og min gamle far ikke bliver yngre, som tiden går. Såfremt jeg finder en køber, vil jeg leje en maskinstation til tærskemarkerne.

Uge 42, Opgiver at så vinterrug.

Det har regnet og atter regnet, og jorden har været umuligt at færdes på de sidste 14 dage. Vi er nu så langt henne på året, at jeg opgiver at så vinterrug i år. Når meteorologerne taler om nattefrost på udsatte steder, så er det her hos mig, hvilket betyder, at jeg ikke skal så vintersæden for sent. Det optimale såtidspunkt hos mig er omkring starten af oktober. Egentlig har jeg faktisk bedre udbytter i vårsæd, så det gør ikke så meget økonomisk. Rent arbejdsmæssigt får jeg til gengæld travlt i foråret, når alle marker skal tilsås. Mulepumperne, der står i indhegningen nede ved åen, er blevet transporteret hjem. Pumperne er af jern og tåler ikke frost.

Uge 40, Høsten er i hus.

Hestebønnerne er høstet og tørret ned, og hovedparten af rødkløveren er også tærsket. Forageren og et lille areal op mod en lille skov er ikke tærsket, og bliver det heller ikke. Det har været meget besværligt, at få høstet det sidste. Dagene er blevet korte, og selvom meteorologerne lovede dejligt tørvejr, slap vi ikke for generende regnbyger, der sinkede eller stoppede tærskningen. Den sene høst har sinket såningen af rugen, og der er et spørgsmål, om det bliver tørt nok til at lave et ordentligt såbed. Det regner stadigvæk hver tredje dag, og vejrsigten er ikke for god. En vellykket vårsæd er klart at foretrække frem for en dårlig etableret rug.

Uge 38, Årstiden med de korte dage.

Efter en lang periode med bygevejr, hvor det ikke har været muligt at foretage sig noget som helst i marken, har vi i weekenden været ude at høste i marken med hestebønnerne. Vi stoppede hurtigt igen, da bønnerne var meget våde og bløde. Rødkløveren er blevet skårlagt, og nu håber jeg på nogle tørvejsdage med sol og blæst, således hestebønnerne kan tørre og således, at det bliver muligt at tærsk rødkløverfrøene. Vi er gået i gang med at stubharve en af markerne, hvor der skal være vinterrug. Marken er som følge af pløjefri dyrkning i to år fyldt med en hel del kvik, tidsler og bynke, hvilket jeg forsøger at trække fri af jorden inden pløjning.

Uge 36, Efterafgrøder.

Triticalen er høstet. Hestebønnerne er endnu ikke modne, og rødkløveren tør jeg ikke skårlægge pga. det ustabile vejr. Nogle af efterafgrøderne har jeg i år sået i stubben efter høst med min skiveskærssåmaskine. Selvom det er blandinger med op til otte forskellige arter og noget af det sået 11. august, syner det ikke af meget. Jeg er faktisk direkte skuffet over, at de ikke fylder mere. Efterafgrøder undersået i maj måned i forbindelse med sidste radrensning, har jeg noget bedre succes med. Fremover vil jeg kun satse på efterafgrødeblandinger undersået i maj måned. Undersåede efterafgrøder er også i høj grad med til at hæmme udviklingen af ukrudt.

Uge 34, Rugen er høstet.

Vejret er stadigvæk ustabil, og der er svært at få noget fra hånden. Rugen er dog høstet og kommet i hus. Det er gået bedre med at høste kornet og bynkerne end forventet. Der er dog mange ukrudtsfrø og andre urenheder med i kornet, som skal renses fra hjemme på gården. Når vi høster, kører vi kornet hjem og lægger det af på et gulv i laden. Når det så regner, hvilket jo ofte er tilfældet, kører vi med en traktor med frontlæsser kornet ind i tørreriet, hvor det bliver rensat med en aspirator inden det med en sugetrykblæser bliver sendt videre til planlager, hvor det så får kold luft i starten og senere varm luft. Det næste, der skal høstes, bliver tritcalen.

Uge 32, Vejret driller, og sommeren er aldrig rigtig kommet i gang.

To dages tørvejr og så regnvejr er rytmen i vejret lige for tiden, så det er svært at få rugen høstet bare nogenlunde tørt. En af markerne med rug er høstet. Den er derefter brakpudset, fordi jeg sætter høj stub, når jeg kører med mejetæskeren. Herefter har jeg sået en blanding med tre forskellige efterafgrøder direkte i stubben med min skiveskærssåmaskine. Jeg er ikke stolt over ukrudtet i mine marker. Bestanden af gråbynker og tidsler er kommet noget bag på mig. Det med at undlade pløjning i to år gør man åbenbart ikke ustraffet i vårsæden. Jeg troede, jeg kunne bekæmpe gråbynken med stubharven, men har i stedet for opformeret ukrudtet.

Uge 30, Klargøring til høst.

Tørreriet er fejlet, støvsuget og sidekanaler, aspiratør, sugetrykblæser og snegl er kørt i stilling til at modtage årets høst. Jeg har bestilt en kæmpe rulle fiberdug, som jeg vil lægge over kornet, når det er tørret ned, således fugleklatter, kattelort og andre ting og sager ikke havner i kornet. Formålet er også at undgå fugt og dermed skimmelbelægning øverst i kornet i løbet af vinteren. Mejetærskeren er også klargjort, og det er spændende, hvordan den klarer sin 31. sæson på gården. Fanen [Økologisk Planteavl](#) på min hjemmeside er blevet opdateret med nye billeder og tekst. Jeg skriver en del om pløjefri dyrkning og Conservation Agriculture.

Uge 28, Lugning.

Jeg har gået markerne med vårsæd igennem for at tjekke, om der skulle være flyvehavre, og markerne er blevet kontrolleret og godkendt til såsæd. De næste fire år skal jeg sammen med 3 andre landmænd med i et projekt med navnet CarbonFarm. Det er et projekt som GUDP har bevilget midler til. Projektet er opstået på initiativ af Økologisk Landsforening, som i samarbejde med Foreningen for Reduceret Jordbearbejdning i Danmark skal lede projektet. Derudover medvirker Aarhus og Københavns Universiteter, Dal-Bo og Agro-Intelligence. Vi skal arbejde med Conservation Agriculture, som skal udvikles og demonstreres på 4 forskellige landbrug.

Uge 26, Pløjefri eller pløjning?

Hver dag går jeg og spekulerer på, om jeg skal fortsætte med pløjefri dyrkning eller trække ploven frem igen. I vårtriticalen er der markant mere rod ukrudt, hvor der ikke er pløjet, men mindre frø ukrudt. Omvendt forholder det sig i den del af triticalen, der er pløjet. Her er der mindre rod ukrudt men en del mere frø ukrudt. Jeg er faktisk slet ikke imponeret over vårsæden, uanset om den er pløjet eller ikke. Det kolde forår i april er en del af forklaringen. Derimod synes jeg det går bedre med min vinterrug. Rugen er høj og konkurrerer fantastisk godt mod ukrudtet. På privatområdet er vores søn Jonas blevet student, hvilket er blevet fejret helt efter bogen.

Uge 24, Pudsning af rødkløveren.

Mine hestebønner blomster, og jeg er glad for sidste uges regn og denne uges dejlige sommervej, der sikrer en god blomstring. Knap så begejstret er jeg for de mange bynker, jeg har i marken. Rødkløveren er også i gang med blomstringen, hvilket er tidligt i forhold til, hvad jeg er vant til. Jeg har skiftet kløversort fra Rajah til Callisto. Den nye sort er åbenbart 14 dage tidligere end den gamle sort. I rødkløveren har jeg kørt med brakpudseren hen over kløveren. Formålet er at sætte korn, kvik, skræpper, tidsler og kamille ud af spillet. Dog kan jeg være bange for at være for tidligt ude mod skræpper, tidsler og kamille, da disse er gode til genvækst.

Uge 22, Nu må mine planter klare resten selv.

Nu er vårsæden blevet radrenset nogle gange, og jeg kan ikke gøre mere for afgrøderne i denne vækstsæson. I forbindelse med sidste radrensning har jeg sået rødkløverfrøudlæg, efterafgrøder og mellemafgrøder. Altså det hele holdes grønt hele året. Når man ikke dyrker en salgsafgrøde, kan man ligeså godt efter høst producere jordfrugtbarhed. Bælgsæd forsyner jorden med kvælstof, og andre afgrøder forsyner jorden med biomasse, som er føde til biologien. Tænk på, at luften indeholder 78% N og alt for meget CO_2 , som er gratis og uden kvoter. Jeg har for nylig deltaget i et møde om Gudenåen og i den forbindelse skrevet et [læserbrev](#).

Uge 20, Radrensning af vårsæden.

Hovedparten af mine afgrøder dyrkes pløjefri. Det går faktisk ganske udmærket i vintersæden, men pløjefri vårsædsdyrkning er sværere, end jeg på forhånd havde forestillet mig. Alt det rodukrudt, jeg havde trukket op ad jorden og ladet solen udtørre, er slet ikke så dødt, som jeg havde regnet med. Kvik og bynke har godt gang i væksten, hvilket ikke har været tilfældet for vårsæden i det kolde aprilvejr. Det har været svært for mig at radrense afgrøderne tilstrækkelig tidlig, idet de mange udtørrede græstuer ville dække afgrøden. Værst er det gået i marken med hestebønner. Fremspiringen tager lang tid og væksten er meget langsom i starten.

Uge 18, Radrensning af rugen.

Rugen har fået sine to radrensninger. Jeg har ikke, som tidligere år, sået efterafgrøder i forbindelse med anden radrensning. Efterafgrøder i rugen vil blive sået med min skiveskærssåmaskine umiddelbart efter høst i starten af august. Det er planen, at jeg vil så direkte i stubben uden yderligere jordbearbejdning. Som efterafgrøde sår jeg rajgræs, inkarnat kløver, boghvede, sommer vikke, honningurt, olieræddike og solsikke. Altså, det bliver en blanding af 7 forskellige arter, og jeg er meget spændt på at se, hvordan de vil arte sig. I mine vårsædsafgrøder vil jeg så kløver og rajgræs efterafgrøder som sædvanligt i forbindelse med den sidste radrensning.

Uge 16, Stadigvæk forårssåning.

Vejret driller med ustadigt vejr, og jorden er kold. I starten af april var jordtemperaturen i 10 cm. dybde på 8 grader. Nu her i den sidste halvdel af april er temperaturen faldet til 5,5 grader. Landbrugsinfo.dk har en interessant side, hvor man kan følge jordtemperaturen i sit eget område. Jeg er færdig med at så hestebønnerne og trititalen og er nu meget spændt på, hvordan de pløjefri afgrøder samt frø- og rodukrudt vil udvikle sig. Marken med de pløjefri hestebønner er blevet ukrudtsharvet med såbedsharven, grundet en hel del grønne græstuer. Der er stor visuel forskel på mine pløjefri marker og den mark, der er blevet pløjet.

Uge 14, Forårssåning.

Den sidste halvdel af rugen har fået sin gylle. Der er fuld gang i forårsarbejdet med stubharvning, pløjning, såbedsharvning og såning. Der, hvor jeg dyrker pløjefri, er der stubharvet tre gange og derudover harvet to gange med såbedsharven inden såning. Det er en harvning mere, end der hvor jeg pløjer. Prisen for undladelse af ploven er således en harvning mere. Uanset om der pløjes, eller pløjning undlades, er det mange harvninger, men der har også været meget kvik at trække op af jorden. Såfremt vejret havde været mere stabilt og tørt, kunne jeg have undladet nogle harvninger. Skiveskærssåmaskinen fungerer rigtig godt til pløjefri dyrkning.

Uge 12, Travlhed i marken.

Det er blevet forår, og jeg har travlt i marken. Halvdelen af rugen har fået sin gylle, og den sidste halvdel skal have, lige så snart marken kan bære gyllevognen. Jeg er i gang med at stubharve. Jeg forsøger at trække kvik, tidsler, bynke og efterafgrøder op på jordoverfladen, hvorefter det så er meningen, at solen så skal udtørre alle disse plantedele, så jeg kan så uden at pløje markerne. Dog kommer ploven ikke helt på pension. Marken, der er dyrket rødkløverfrø på sidste år, vil blive pløjet, idet jeg gerne vil se forskellen på pløjet og ikke pløjet. Når jeg stubharver, kører jeg selvfølgelig med vingeskær, der efter min mening er obligatorisk for en økolog.

Uge 10, Generalforsamlinger.

Det er sæson for generalforsamlinger. Jeg var forleden med på FRDKs generalforsamling og temadag. En af oplægsholderne var en tysk landmand, der var ret god til at få efterafgrødeblandinger til at fungere. De sidste par dage har været i selskab med Økologisk Landsforening, hvor der har været generalforsamling, årsmøder i fagudvalg og interessante faglige møder. Det er rigtig godt at møde sit økologiske netværk og få gode diskussioner og inspiration. På gården er såmaskinen klar. Den har som det sidste fået monteret harvetænder foran skiveskærene, således "hairpinning" undgås. Radrenseren har fået monteret sit euro-beslag og er også klar.

Uge 8, Længere dage og mere sol.

Som konsekvens af min interesse for reduceret jordbearbejdning har jeg meldt mig ind i Foreningen for Reduceret Jordbearbejdning i Danmark. Foreningen afvikler løbende nogle interessante temadage om emnet. Derudover har de en shop, hvor de sælger mange spændende efterafgrødearter. FRDK-shoppen har som noget nyt i år et pænt udvalg i økologiske efterafgrøder til nogle interessante priser. Hjemme på gården har jeg fået klippet hegn langs markvejen. Nogle af de øvrige hegn kunne også godt trænge, men det våde vejr gør det umuligt at køre på marken. Jeg arbejder igen med såmaskinen. Via grenrør skal såsæden ud på 11 rækker.

Uge 6, Fantastisk godt vejr til kontorarbejde.

Det har den seneste uge været meget vinterligt vejr, og jeg er blevet inden døre og har fået en masse papirarbejde fra hånden. Bl.a. har jeg fået lavet bogføring og lavet status over 2016. Jeg kan konstatere, at 2016 er et meget dårligt år planteavlsår, idet udbytterne er meget lave. Faktisk skal jeg mange år tilbage for at finde lignende dårlige udbytter. Priserne kan jeg derimod ikke klage over. De har været stabile til svagt stigende det seneste år, og der er forventninger til, at priserne forbliver stabile de næste par år, idet forbruget er større end vores nuværende produktion. Markplanen er også blevet støvet af, og der er lavet nogle finjusteringer.

Uge 4, Massey Ferguson 6480.

Jeg har fået min nyindkøbte MF6480 leveret på gården efter en hel uges utålmodig venten. Traktoren er fra 2006 og har kørt ca. 2.300 timer. Den fremstår pæn og er særdeles velholdt. Jeg har købt den af en landmand på Lolland. Såmaskinen, jeg købte i december, er også blevet leveret siden sidst. Det er en Nordsten KultiSeeder med skiveskær. Formålet med skiveskærene er at kunne så ordentligt uden pløjning. Såmaskinen er ved at blive tilrettet, således jeg kan så på 36 cm. rækkeafstand, som jeg plejer. Jeg overvejer i skrivende stund at montere harvetænder foran skiveskærene, således at græstuer og andet vil blive skubbet til side inden såning.

Uge 2, Vedligehold af maskiner.

Jeg har den sidste tid arbejdet med traktorhandel. Min trofaste og solide Valmet 2105 er solgt, og jeg har aftalt køb af en Massey Ferguson 6480. I maskinhuset er jeg ved at få lavet et nyt EURO-beslag til radrenseren, således jeg kan få den spændt for min Ferguson 5610. I forbindelse med radrensningen skal jeg også bruge smalle sprøjtehjul. De bagerste sprøjtehjul fra min Volvo 700 passer direkte over på den nye traktor, men jeg skal have fundet nogle forhjul med de rigtige dimensioner. En af kornvognene har fået et nyt støtteben, således det bliver lettere og sikrere at spænde fra og til. Kornvognen trænger til nye sider, hvilke jeg overvejer at udskifte.

